

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:

1.Pf.20.480/2024/4.

A felperes:

felperes

felperes címe

A felperes képviselője:

Kummer Ügyvédi Iroda

ügyvéd címe

Az alperesek:

I.r. alperes I. rendű

alperes címe

II.r. alperes II. rendű

alperes címe

Az alperesek képviselője:

Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda I. és II. rendű alperes képviseletében

ügyvéd címe

A per tárgya:

sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság:

Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

19.P.21.695/2024/7.

A fellebbezést benyújtó fél:

felperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatja, mellőzi a felperest az alperesek javára szóló elsőfokú perköltségben marasztaló rendelkezést.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 50.800 (ötvenezer-nyolcszáz) forint másodfokú perköltséget és az államnak 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket. Az illeték megfizetése e határozat meghozatalának napjától számított 60. napon esedékes.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes 2017. július 22-én a Facebook-oldalán „Nyugdíjas polgárháború lesz?” címmel bejegyzést tett közzé az alábbi tartalommal: „Először is, a félreértések elkerülése végett, akinek nem inge az alábbi bejegyzés, az ne vegye magára! Őszinte szeretettel üdvözlöm azt a sok-sok nyugdíjas honfitársamat, aki képes a politikai manipulációjától függetlenül magát. Szavazzon bárkire is jó egészséget és sok boldogságot kívánok neki! Viszont van egy olyan folyamat, amit már nem hagyhatok szó nélkül.

[2] Szimbolikus jelenet zajlott le településlen ma. A közönség sorai között politikus1 beszéde alatt füttyögve tiltakozott egy lány, ami szerintem sem volt túl szerencsés formája a tiltakozásnak, de megesik az ilyen. Ami utána jött, az volt a döbbenetes. Az ott álló viktoriánus nyugdíjasokon eluralkodott a lincshangulat. Ajánlom az Index videójának 40. másodperénél a jelenetet, amikor egy szerencsétlen szandis papa sunyin megtapossa a földön fekvő nőt. »Csak egy sorosbérenc!« - gondolhatta.

[3] Azonnal eszembe jutott két ide kapcsolódó emlék a videót nézve. Az egyik a nemzeti ünnepeink, ahol most már rendszeres esemény, hogy hétköznapi kedves bácsikák és nénikék magukból kivetkőzve ugranak egymásnak, vért akarnak ontani remegő kezeikkel, ordibálnak trágárul és hörgik fel a XX. század minden traumáját.

[4] A másik emlék a múlt heti település2i utcai fórumom a piac mellett. Szép számú érdeklődővel sikerült beszélgetnem, de szinte kétpercenként káromkodva szavalt el a TV2 hazugságait egy-egy arra tévedt fideszes nyugdíjas. Húzták maguk mögött a kis bevásárló kosarukat, és ne szépítsük, a szemeikben gyűlölet lobogott, a szájukból pedig a szennyvíz folyt.”

[5] Az I. rendű alperes által szerkesztett, a II. rendű alperes által kiadott mandiner.hu internetes oldalon 2024. május 10-én „Balos hagyomány: Nem személy1 jelöltje az első, aki agymosottnak tartja a magyarokat” címmel jelent meg egy cikk, „Patkányok, pulykák, trágyával etetett gombák, tudatlan vidékiek és nyugdíjasok, akiknek a szájából szennyvíz folyik: a baloldalon nagy hagyománya van a választók gyalázásának, amely a felperes vonatkozásában az alábbiakat írja: „felperes és a nyugdíjasok, akiknek a szájából szennyvíz folyik” alcím alatt: „Olvasóink is biztosan emlékeznek még felperes 2017 nyarán tett kijelentésére, amikor is aljas embereknek írta le a nyugdíjasokat, akiknek a szájából szennyvíz folyik.”

[6] A felperes helyreigazítási kérelmét az I. rendű alperes nem teljesítette.

[7] A felperes a keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest arra, hogy 5 napon belül egyrészt az általa üzemeltetett www.mandiner.hu portálon a 2024. május 14-én „Balos hagyomány: nem személy1 jelöltje az első, aki agymosottnak tartja a magyarokat” című cikk címe alatt, a szöveg előtt elhelyezve, amíg a cikk a honlapon megtalálható, de legalább 30 napig tegye közzé az alábbi helyreigazító közleményt; másrészt a www.mandiner.hu kezdőoldalán 24 órán keresztül az eredeti cikk megjelenési helyével azonos helyen és betűszedéssel önálló hírként, „Helyreigazítás a »Balos hagyomány: nem személy1 jelöltje az első, aki agymosottnak tartja a magyarokat« című cikk miatt - Valótlant állítottunk felperesről” címmel helyezzen el felhívást, és arról linkelt tartalomként tegye közzé az alábbi közleményt: A 2024. május 14-én „»Balos hagyomány: nem személy1 jelöltje az első, aki agymosottnak tartja a magyarokat« címmel megjelent cikkben valótlannul állítottuk, hogy felperes egy 2017 nyarán tett kijelentésében aljas embereknek írta le a nyugdíjasokat, akiknek a szájából szennyvíz folyik.”

[8] A felperes a II. rendű alperest a perköltség megfizetésére kérte kötelezni.

[9] Keresetének jogalapjaként a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 12. § (1) bekezdését és a

polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 499. (1) bekezdését jelölte meg.

[10] Az érvényesíteni kívánt jogot és a kereseti kérelmet megalapozó tények körében előadta, hogy egyszer sem mondott olyat – illetve más formában sem nyilvánult meg soha úgy –, hogy a nyugdíjasok aljas emberek, akiknek a szájából szennyvíz folyik. Ehhez hasonló módon sem fejezte ki magát a cikkben megjelölt tartalommal.

[11] Az általa sérelmezett közlés valótlan tényállítás, a cikk szövege pedig túlságosan általánosító. A bejegyzésben nem általában a nyugdíjasokról írt, hanem speciálisan a nyugdíjasok egy csoportjáról. A szerint tapasztalt egy olyan esetet, hogy a nyugdíjasoknak szennyvíz folyt a szájukból. Mindkét személyes élményének volt konkrét ténybeli előzménye.

[12] A helyreigazítás megjelenítésére vonatkozó kérelmét azzal indokolta, hogy egyfelől az eredeti cikk is elérhető volt egy ideig a főoldalon, másrészt a sajtó-helyreigazítás a társadalmi rendeltetését csak akkor tölti be, ha a helyreigazításról az eredeti kifogásolt tartalomról tudomást szerző személyi kör lehető legszélesebb része értesül. Internetes portálok esetében ez akkor érhető el, ha a helyreigazítás a kezdő oldalon 24 órai időtartamban is megjelenik, mivel akik egy hírportálról tájékozódnak, vélelmezhetően ezt napi rendszerességgel teszik, azaz 24 óra alatt legalább egyszer a kezdő oldalt átolvassák.

[13] Az alperesek a kereset elutasítását és a felperes költségekben történő marasztalását indítványozták.

[14] A sérelmezett közlést valós tényállításnak tartották. Ennek bizonyítására csatolták felperes 2010. július 22-ei nyilvános Facebook-bejegyzését, amelyben az alábbi, nyugdíjasokat becsmérő degradáló és súlyosan sértő kijelentéseket tette:

[15] 1. „Az ott álló viktoriánus nyugdíjasokon eluralkodott a lincshangulat.”

[16] 2. „Egy szerencsétlen szandis papa sunyin megtapossa a földön fekvő nőt.”

[17] 3. „...hétköznapiokon kedves bácsikák és nénikék magukból kivetkőzve ugranak egymásnak, vért akarnak ontani remegő kezeikkel, ordibálnak trágárul és hörgik fel a XX. század minden traumáját.”

[18] 4. „...kétpercenként káromkodva szavalta el a TV2 hazugságait egy-egy arra tévedt fideszes nyugdíjas. Húzták maguk mögött a kis bevásárló kosarukat, és ne szépítsük, a szemeikben gyűlölet lobogott, a szájukból pedig a szennyvíz folyt.”

[19] 5. „Az itthon maradt szüleik, nagyszüleik pedig egymást eszik keserű lélekkel, a megegyezés és a közös országépítés reménytelenségével.”

[20] A cikk írójának azon közlése, hogy a felperes aljas embereknek írta le a nyugdíjasokat, kellő ténybeli alappal bíró értékítélet, újságírói vélemény, amelynek ténybeli alapját a felperes Facebook-bejegyzéséből fentebb kigyűjtött kijelentések biztosítják. felperes olyan nyugdíjasokat érintő kijelentéseket tett (a teljesség igénye nélkül: Szerencsétlen, sunyi, vért akarnak ontani remegő kezeikkel, ordibálnak trágárul, szemeikben gyűlölet lobogott, egymást eszik keserű lélekkel), amelyekből a közfelfogás, az általános emberi értékítélet és a szavak köznapi jelentése, használata alapján is alappal vonta le azt a következtetést az újságíró, hogy a felperes aljas embereknek írta le a nyugdíjasokat.

[21] A köznyelv ugyanis azon személyre vagy csoportra használja az aljas kifejezést, aki, vagy amely közönséges, durva, alantas indulatoktól vezérelve, céljai megvalósításában minden emberi és erkölcsi szempontot elvet, és eszközeiben sem válogat. A felperes bejegyzésében következetesen úgy írta le a nyugdíjasokat, mint akik magatartása kimeríti az aljasság fogalmát („Ajánlom az Index videójának 40. másodperénél a jelenetet, amikor egy szerencsétlen szandis papa sunyin megtapossa a földön fekvő nőt. „Csak egy sorosbérenc! - gondolhatta.”). Az „aljas” kifejezésnek számos szinonimája ismert és használt a magyar

nyelvben, amelyek közül a felperes többet alkalmazott is bejegyzésében (szerencsétlen, sunyi, trágár).

[22] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. A felperest az alperesek mint egyetemleges jogosultak javára 50.00 forint + áfa perköltség, az állam javára 36.000 forint kereseti illeték megfizetésére kötelezte.

[23] Határozatának indokolásában az alkalmazott jogszabályok között idézte az Smtv. 4. §, a 10. § (1)-(2) bekezdés, a 12. § (1)-(2) bekezdés rendelkezéseit.

[24] Nem vitatott tényként kezelte, hogy a felperes 2017. július 22-én a Facebook-oldalán „Nyugdíjas polgárháború lesz?” címmel bejegyzést tett közzé és a bejegyzésben az alperesek ellenkérelmében 1-5. pontban kiemelt kijelentéseket tette.

[25] Az elsőfokú bíróság a bejegyzés alapján egyértelműen megállapíthatónak tartotta, hogy a cikk szerzője ezt a bejegyzést alapul véve fogalmazta meg a véleményét.

[26] Annak a közlésnek, amely szerint a felperes tett olyan kijelentést, hogy „...a szájukból pedig a szennyvíz folyt”, valós alapja van, ami a Facebook-bejegyzés alapján egyértelműen megállapítható. Ebből arra következtetett, hogy az „alperes” (helyesen: I. rendű alperes) nem közölt valótlan tényt.

[27] A cikk írójának azon közlését, amely szerint a felperes aljas embereknek írta le a nyugdíjasokat, értéktételnek, újságírói véleménynek minősítette, amelynek ténybeli alapját a felperes Facebook-bejegyzéséből az alperesek által kigyűjtött kijelentések szolgáltatják.

[28] Az elsőfokú bíróság az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) AB határozatának [47] és [50] bekezdését idézve kifejtette, hogy a magasabb szintű alaptörvényi védelemben részesülő, közéleti közlésekkel kapcsolatban az érintetteknek fokozottabb tűrési kötelezettsége van.

[29] A pervesztes felperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperesek perköltségének viselésére. A bíróság a jogi képviselő munkadíját a bírósági eljárásban megállapítható költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) alapján mérlegeléssel állapította meg. A felperest a Pp. 101. § (1) bekezdése szerint kötelezte az állam javára a felmerült 36.000 forint illeték megfizetésére.

[30] Az elsőfokú ítélet ellen a felperes fellebbezett.

[31] Jogorvoslati kérelme elsődlegesen az ítélet keresetének megfelelő tartalommal történő megváltoztatását, másodlagosan a perköltségre vonatkozó rendelkezés megváltoztatását és a fizetési kötelezettség mellőzését célozta. A gyakorolni kért felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerint határozta meg.

[32] Kérte továbbá a II. rendű alperes 60.960 forint perköltségben marasztalását.

[33] A felperes elsődleges fellebbezési kérelme szerint az ítélet sérti az Smtv. 12. § (1) és (2) bekezdését, illetve a Pp. 499. § (1) bekezdését.

[34] A közlés valótlan tényállítás, ugyanis ő a Facebook-bejegyzésben azt írta, hogy egy nyugdíjas sunyi módon viselkedve megtaposott egy földön fekvő nőt egy rendezvényen, illetve az ő egyik kampányrendezvényén egy-egy nyugdíjas nyilvánult meg úgy, hogy azt akként minősítette: szennyvíz folyt a szájukból. Konkrét esetekről, egyes emberek egyes cselekményeiről írt, kizárólag azokat minősítette.

[35] Ehhez képest az I. rendű alperes állításának tényleges jelentése az, hogy a felperes ezeket nem egy-egy nyugdíjas egyes cselekményeiről mondta, hanem „a” nyugdíjasokról általában, tehát a teljes nyugdíjas társadalomról. Arra az esetre, ha a bíróság a közlést véleményként azonosítja, a felperes azzal érvelt, hogy a cikkben levont következtetés a formális logika alapvető szabályainak sérelme nélkül nem volt levonható. Az alperesek

értelmezésének – szemben az elsőfokú ítélet indokolásának [57] - [59] és [67] bekezdéseiben írtakkal – nem ténybeli alapja a Facebook-bejegyzés.

[36] A felperes jogértelmezésének helyességét a Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.21.179/2016/4-II. számú ítéletében kifejtettekkel kívánta alátámasztani. A szerint megalapozott vélemény csak való tényekből levont okszerű következtetés eredményeképpen jöhet létre. Amennyiben pedig egy közlés ezekkel az ismérvekkel nem bír, azt a véleménynyilvánítás szabadsága által védett, ezáltal helyreigazítás elrendelésére alapot nem adó véleménynyilvánításként nem, kizárólag valótlan tényállításként lehet értékelni. A nagy nyilvánosság előtt tett hamis állításokkal szemben pedig a közszereplők is sikerrel hivatkozhatnak személyiségi jogaik védelmére {3438/2022. (X. 28.) AB határozat [27] bekezdés}, így ilyen állítások miatt helyreigazítási kérelem is eredményesen terjeszthető elő.

[37] A másodlagos fellebbezési kérelmet azzal indokolta, hogy a bíróságnak a perköltség fizetési kötelezettséget csak a II. rendű alperes javára kellett volna előírnia. Az egyetemleges kötelezés sérti az Ükr. 3. § (3) bekezdését és a Pp. 81. § (1) bekezdését.

[38] A II. rendű alperes az elsőfokú perköltséget nem számította fel. A Pp. 81. § (2) bekezdése lehetővé teszi a felszámítást a perköltség összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre való utalással is, de a 3. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően a felszámító félnek legalább a munkaórák mennyiségét meg kell jelölnie.

[39] Nem tekinthető a perköltség szabályos felszámításának, hogy az ellenkérelemben „a vonatkozó IM rendelet alapján mérlegeléssel” kérte a perköltség megállapítását, mert ehhez legalább a mérlegelés szempontjait meg kellett volna adnia, a jogi képviselő ellátásához szükséges munkaórák közlésével, és a pontos jogszabályhelyet is meg kellett volna jelölnie. Nyilvánvalóan ez az oka annak is, hogy a perfelvétel lezárását követően az elsőfokú bíróság rögzítette a tárgyalási jegyzőkönyvben, hogy az „alperesnek perköltségigénye nem volt”.

[40] A perköltséget az Ükr. 3. § (3) és (5) bekezdése alapján, mérlegeléssel számította fel azzal, hogy jogi képviselője áfa felszámítására és befizetésére köteles. Az ügyvéd az elsőfokú ítélet elolvasásával, értelmezésével 1, míg a fellebbezés elkészítésével 4 munkaórát töltött el, így 5 munkaóra után 15.000 forint + áfa (19.050 forint) ügyvédi munkadíjat számított fel perköltségként a másodfokú eljárásban.

[41] Az I. és II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását indítványozta. A jogi képviselő munkadíját az Ükr. 3. § (3) bekezdése alapján mérlegeléssel és áfával növelve, a fellebbezési ellenkérelem elkészítésére fordított 2 munkaóra alapulvételeivel kérték meghatározni.

[42] A fellebbezési ellenkérelemben az alperesek megismételték az elsőfokú eljárásban előadott védekezésüket (4. sorszámú írásbeli ellenkérelem). Következtetésük szerint a cikk valótlan állítást nem tartalmaz, így nem állnak fenn az Smtv. 12. § (1) bekezdésében foglalt helyreigazítás törvényi feltételei, az elsőfokú bíróság ítélete sem anyagi, sem eljárási jogot nem sért.

[43] A másodlagos fellebbezési kérelemmel kapcsolatban jogi álláspontot nem fejtettek ki.

[44] A fellebbezés részben alapos.

[45] Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése [Pp. 358. § (5) bekezdése], ezért azt a másodfokú felülbírálat teljes terjedelmében érintette, a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között [Pp. 370. § (1) bekezdése].

[46] A felperes elsődleges fellebbezési kérelmét azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság megállapításával szemben nem általánosságban minősítette a nyugdíjasokat, hanem saját tapasztalatainak megosztásával konkrét eseteket idézett fel. Ezek azonban nem szolgálhatnak alapul a cikkben megjelent általánosító vélemény megalapozottságához.

[47] A felperesnek a helyreigazítani kért szövegrészlet tartalmának jogi minősítésével kapcsolatos, fellebbezésben szereplő érveit az elsőfokú bíróság már elbírált, a döntés jogi indokait az ítélet indokolásának [55]-[61] bekezdése tartalmazza. A fellebbezésben a felperes csupán megismételte azt a jogi érvét, hogy a közölt tartalom valótlan tényállítás, illetve a Facebook-bejegyzésben megtalálható tények nem szolgálhatnak a hírben közölt vélemény alapjául. A felperes tehát az elsőfokú eljárásban előadott tények és körülmények ismételt összevetésével kérte a döntés felülbírálatát.

[48] Az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított tényekből azonban eltérő jogi következtetés levonására nem kerülhet sor. A Fővárosi Ítéltábla maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bíróság által kifejtett jogi indokokkal és csak a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel egészíti ki az egyébként helyes jogi érveket a következőkkel.

[49] A felperes a nyilvános Facebook-oldalán elhelyezett bejegyzésben – a szöveg kontextusából kitűnően – éppen azért osztotta meg két konkrét esetből szerzett benyomásait, hogy egy általánosabb témát, az idősök politikai rendezvényeken tanúsított magatartását jellemezze. A nyilvánosságra hozott történetben két alkalommal szerzett személyes tapasztalatát „szimbolikus jelenetnek” tartva, annak gyakorivá válását kiemelve („most már rendszeres esemény”, „hogy hétköznapiokon kedves bácsikák és nénikék”, „szinte kétpercenként káromkodva szavalta ... egy arra tévedt fideszes nyugdíjas”) kifejezetten az általánosság szintjére emelve fejtette ki véleményét.

[50] A szerint a „szimbolikus jelenetek” leírásával egy rossz irányba tartó folyamatra kívánta felhívni a figyelmet („van egy olyan folyamat, amit már nem hagyhatok szó nélkül”). A bejegyzésben a nyugdíjasok két csoportját különböztette meg, az egyikbe tartozókat olyanként leírva, „aki képes a politika manipulációjától függetleníteni magát”, a másik csoport tagjait pedig úgy, mint akik „az aljas orbánizmus játékszerévé váltak”. Ez utóbbiak viselkedéséről határozottan elítélően nyilatkozott, olyan kifejezéseket használva, amelyek az erőszakos fellépést festették alá („lincshangulat”, „sunnyin megtapossa”, „vért akarnak ontani”, „ordibálnak trágárul”, „hörgik fel”) és összességében gyűlölködőnek és befolyásoltnak írt le („gyűlölködés és manipuláció”).

[51] A felperes a nyugdíjasok egy bizonyos csoportjáról, általánosságban mondott véleményt. A bejegyzés lényegi mondanivalója szerint politikusként megnyilvánulva, pártjának választáson remélt győzelme esetére azt ígérte, hogy ennek a káros folyamatnak („gyűlölködés és manipuláció”) véget vetnek. A politikus által mondott, politikai kampány témaköréhez tartozó beszéd az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a lehető legerősebb alkotmányos védelem alatt áll. Ehhez hasonlóan azonban a nyilatkozót is fokozott türeli kötelezettség terheli azzal kapcsolatban, hogy a nyilvános társadalmi párbeszédben általa mondottakat a befogadók hogyan értelmezik. A Kúria követendő jogértelmezése szerint sajtó-helyreigazítást csak valótlan tényállítás vagy való tény hamis színben való feltüntetése alapozhat meg. Amennyiben egy nyilatkozat többféle módon is értelmezhető, az egyik lehetséges értelmezéséről kifejtett elmarasztaló vélemény, annak tartalmi helytállóságától függetlenül nem lehet sajtó-helyreigazítás tárgya. A nyilvánosság előtt a közéleti témában megnyilatkozó személynek számolnia kell azzal, hogy véleményét a nyilvánosság fórumain elemzik, esetleg a szándékától eltérő tartalommal értelmezik (Pfv.20113/2022/4., Pfv.21299/2021/3., Pfv.20251/2023/6.).

[52] A cikk szerzője a felperes által az idős korosztály bizonyos tagjairól megfogalmazott erőteljes kritikát használta fel annak bemutatására, hogy egyes politikusok

milyen hangnemet választanak a velük szembenálló véleményt képviselő emberek jellemzésére. Az eredeti nyilatkozatból kiemelt szó szerinti idézet („szájából szennyvíz folyik”) a trágár nyelvhasználat egyértelműen elítélő lefestése, azt pedig, hogy a személy elleni erőszakos cselekményeket végrehajtó személyekkel kapcsolatos véleményt az újságíró úgy foglalta össze, hogy a felperes a nyugdíjasokat az „aljas” jelzővel illette, az előbbi értelmezési szempontok alapján nem kifogásolható. Az „aljas” jelző értelmezését a felperes egyebekben nem vitatta.

[53] A fellebbezés az elsőfokú perköltség megítélésével kapcsolatos döntés tekintetében alapos. Az alperesek írásbeli ellenkérelmükben tett nyilatkozatukban mindössze arra szorítkoztak, hogy jogi képviselőjük munkadíját az Ükr. szerint mérlegeléssel, az összeget áfával növelve kérik megállapítani. Az ügyvéd által a képviselettel töltött órák számát azonban nem közölték.

[54] A Pp. 81. § (2) bekezdése szerint a felszámítás során meg kell jelölni az igényelt költség összegét, a felmerülésének lényeges körülményeit, azt, hogy a perbe vitt mely jog érvényesítésével összefüggésben merült fel, és mindezeket a felszámítással egyidejűleg – szükség szerint – okirattal is igazolni kell. A bíróság által az eljárást befejező határozatban meghatározható költség az annak összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre utalással is felszámítható. Ez utóbbi rendelkezés alkalmazásának azonban minimális tartalmi követelménye, hogy a meg nem határozható pertárgy értékű perben az Ükr. 3. § (3) és (5) bekezdés alapján meghatározandó munkadíj tekintetében a jogi képviselő a munkaórák számát bejelentsen.

[55] A bíróság csak olyan peradatot vonhat mérlegelési tevékenysége körébe, amelyről az ellenérdekű félnek tudomása van és arra perrendszerűen, a döntést megelőzően reagálhat. Az elsőfokú bíróság a tárgyalási jegyzőkönyvben azt állapította meg, hogy a tárgyalásról távolmaradt jogi képviselőnek nincs perköltségigénye. Ez a megállapítás iratellenes, mert az írásbeli ellenkérelemben a jogi képviselői költségigényt az alperesek bejelentették. Ennek azonban azért nincs jelentősége, mert a felszámítás nem felelt meg a törvényi feltételeknek és annak a tárgyaláson történő pontosítása a jogi képviselő mulasztása miatt kizárt volt.

[56] Ezért az ítéltábla mellőzte az elsőfokú ítéletből az alperesek jogi képviselőjének munkadíjából álló elsőfokú perköltség megfizetésére kötelező rendelkezést.

[57] Minderre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés alapján részben megváltoztatta és a felperest az elsőfokú perköltségben marasztaló rendelkezést mellőzte, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[58] A felperes fellebbezése részben eredményes, de ennek a perköltség körében levonható következménye nincs, mert az elsőfokú ítélet teljes terjedelmében támadó elsődleges fellebbezési kérelem alaptalan, az elsőfokú perköltségben marasztaló rendelkezés mellőzése pedig a másodfokú pertárgy értékét nem befolyásolja.

[59] Az ítéltábla a II. rendű alperes javára szóló perköltség körében az Ükr. 3. § (3) bekezdése szerint megállapítandó ügyvédi munkadíj összegét az (5) és (6) bekezdés alkalmazásával a másodfokú eljárásban 20.000 forintos óradíj alapulvételével állapította meg, a felszámított időtartam figyelembevételével. Az eltérés oka az, hogy az ítéltábla megítélése szerint ez a számítási mód alkalmas a fellebbezéshez készített ellenkérelemben megtestesülő jogi munka érdemének kifejezésére. Az ítéltábla az alperesek nyilatkozata alapján az összeget áfával együtt állapította meg [Ükr. 4/A. § (1) bekezdés].

[60] A Fővárosi Ítéltábla ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperesek képviseletének ellátásával összefüggésben felmerült másodfokú perköltség megfizetésére.

[61] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés *b)* pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított 48.000 forint fellebbezési illetéket a felperesnek kell megfizetnie a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése szerint.

[62] Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvény 70. §-ával megállapított Itv. 78. §-ának (4) bekezdése alapján a fizetendő illeték a bírósági határozat jogerőre emelkedésétől – a jelen esetben az ítéltáblai határozat meghozatalának napjától – számított 60. napon esedékes.

[63] A másodfokú bíróság tájékoztatja a felperest, hogy az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni. Amennyiben az illeték megfizetésére történő felhívásnak önként nem tesznek eleget a megjelölt határidőben, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni. Az illetékbevételei számla száma:10032000-01070044-09060018.

Budapest, 2024. november 5.

Dr. Kovács Helga s.k.
a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Kovács Éva s.k.
bíró

Dr. Kollár Zoltán s.k.
bíró